

Osnovne značilnosti Programa vrtca montessori

PODATKI O VRTCU

Znotraj Montessori inštituta, Zavoda za pomoč staršem pri razvoju otrok, delujeta zasebni vrtec Hiša otrok Dravlje (Sojerjeva 9, 1000 Ljubljana) ter enota Oranžna hiša otrok Dravlje (Bravničarjeva 8, 1000 Ljubljana).

MONTESSORI INŠTITUT, ZAVOD,
SOJERJEVA 9, 1000 LJUBLJANA

Oba vrtca izvajata celodnevni program, ki je namenjen otrokom v starosti od 11 mesecev do odhoda v šolo, vanju pa je lahko vključenih do 71 otrok, ki so razporejeni v 4 oddelke.

Vrtec je odprt od 7.15 – 16.15, a se odpiralni čas lahko spremeni in določi z letnim delovnim načrtom.

Tako zasebni vrtec Hiša otrok Dravlje kot enota Oranžna hiša otrok Dravlje sta vpisana v razvid izvajalcev javno veljavnih programov vzgoje in izobraževanja in sta sofinancirana s strani občin.

1

PREDSTAVITEV PROGRAMA MONTESSORI

Cilji programa montessori:

- poznati samega sebe, biti samostojen,
- imeti veselja do učenja,
- imeti spoštovanje do sebe, soljudi in do okolja,
- imeti sposobnost prepoznavanja potreb, odločanja in reševanja težav ter samodiscipline,
- imeti znanje in druge spretnosti potrebne za uspešno šolsko pot,
- mir v svetu je končni cilj pedagogike montessori. Ta nastane kot posledica zadovoljnih, srečnih ljudi, ki znajo in želijo sodelovati z drugimi pri ustvarjanju boljšega sveta.

Vrtec izvaja Program vrtca montessori. Strokovni svet RS je na svoji 161. seji, dne 19.12.2013 dal pozitivno mnenje o ustreznosti Programa vrtca montessori.

Načela, vsebina dela:

Vsak otrok prihaja na svet z njemu lastno naravo in sposobnosti. Te sposobnosti so mnogo večje, kot jih lahko v nekem okolju uresniči. Otrok ima srkajoči um, ki omogoča, da vase vpija vse vidike okolice, vključno z jezikom in kulturo.

Otrokov razvoj v prvih letih se osredotoča na učenje samostojnosti. Odgovarjajoče vzgojno okolje podpira to naravno težnjo otroka in mu omogoča, da bo postajal sposoben in zato samozavesten.

Vrtec montessori je dom za otroke, prostor, kjer je otrok najbolj cenjen gost, zato mu pripravimo vse najboljše: pripomočke za igro in razvoj na vseh področjih, osebje, hrano in ritem življenja, ki bo čimbolj naklonjen otrokom – skupini kot celoti in raznolikim otrokom v njej.

Pristop montessori zajema celotnega otroka in nagovarja vse vidike: telesni, čustveni, socialni, kognitivni in duhovni razvoj otroka.

Socialni, čustveni in duhovni razvoj

V pripravljenem okolju po pedagogiki montessori so otroci v starostno heterogenih skupinah najmanj treh različnih starosti. To omogoča starejšim, socialno bolj razvitim otrokom, da postanejo vzor mlajšim. Čut za skupnost se razvija, ko starejši pomagajo mlajšim, in ko se starejši učijo potrpežljivosti, skrbi za ter spoštovanja drugih perspektiv s pomočjo izkušenj z mlajšimi otroki. V heterogenih skupinah si otroci lahko izberejo prijateljstva na temelju skupnih interesov, ne le zaradi enake starosti.

Skrb za sebe, za druge in za okolje je temelj za vsa pravila v vrtcu. S tem, ko odrasli spoštljivo delajo in živijo z otroki, se otroci naučijo spoštljivega vedenja do sebe in drugih.

Otroci imajo tudi naravni čut za sprejemanje in razumevanje duhovnega. Že od majhnega čutijo veselje in mir ob meditaciji naravnih pojavov. Cenijo trenutke tišine in priložnosti za zavedanje stvari okoli sebe in v sebi. Zato imajo v programu montessori v vsakodnevem življenju omogočene take priložnosti. Ob tem pa imajo otroci v našem vrtcu v starosti 3-6 let »Katehezo dobrega pastirja«, ki otroku s pomočjo posebnih materialov omogoča razumevanje in doživljanje katoliške vere. Krščanske vrednote so temelj delovanja Hiše otrok Dravljice.

Telesni, gibalni razvoj

Da bi postali samostojni morajo otroci razviti dobro koordinacijo in nadzor gibanja. Svoboda gibanja, ki je na voljo otrokom v zgodnjem otroštvu, jim omogoča učenje nadzorovanja telesa v določenem prostoru.

Dejavnosti na področju vsakdanjega življenja vključujejo pozornost, skrb zase, za druge in za okolje. Dejavnosti vključujejo pretakanje tekočin, pripravo hrane, pomivanje posode, loščenje čevljev ali ogledala... ter vaje v vljudnosti in spoštovanju. S pomočjo teh nalog in izkušenj se otroci učijo koncentracije, koordinacije gibanja, reda, zaključen ciklus dela in razvijajo fino motoriko. Vaje v vsakdanjem življenju so temelj prihodnjega učenja.

Zaznavni materiali so oblikovani tako, da otroci identificirajo in klasificirajo informacije, ki jih s pomočjo čutil dobijo iz okolja ter s tem izostrijo svoja čutila. S pomočjo vida, sluha, tipa, vonja, okusa raziskujejo značilnosti teh razvojnih materialov ter se jih učijo klasificirati ter postopno poimenovati te lastnosti v svojem okolju. Zavedanje in poimenovanje temeljnih dimenzij življenja je otrokov ključ do okolja, v katerem živi.

Kognitivni razvoj

Otrok v predšolskem obdobju je v času, ko se možganske poti ustvarjajo in utrjujejo. Maria Montessori je opazila, da je otrok te starosti v občutljivem obdobju za jezik, tako govorno kot pisno. Okolje za otroka v tem obdobju je bogato tako v priložnosti za govorno besedo (poslušanje zgodb, rim, pesmi, pogovori z drugimi), kakor z uvajanjem v opismenjevanje. Otroci se s peščenimi črkami in premično abecedo uvedejo v prepoznavanje črk in začetno pisanje in postopoma tudi v branje.

Števila so zelo mikavna za otroke. Vedeti koliko ali kakšno število, to zagotavlja drugo dimenzijo razumevanja sveta. Materiali montessori na področju matematike pomagajo otrokom razumeti matematične koncepte. Otroci z rokovanjem konkretnih materialov

gradijo trdne temelje za matematične principe, razvijajo spretnosti in sposobnosti za reševanje težav, ki jih bodo potrebovali na področju matematike.

Znanost (zgodovina, geografija, biologija) in umetnost (likovna in glasbena) sta prepleteni v predšolski kurikulum pedagogike montessori. Predstavljeni so na zaznavni način, skupaj z izkušnjami realnega življenja. Pri geografiji se ne učijo le imen različnih držav, ampak tudi o življenju v njih. S tem razvijajo čut spoštovanja do različnih kultur. Majhni otroci so po naravi znanstveniki. Ko opazujejo ali skrbijo za rastline in živali, se v njih prebuja zanimanje za znanstvene razlage in do odkrivanja življenja. Likovna in glasbena umetnost otrokom omogočata veselo in ustvarjalno lastno izražanje, kot tudi izkušnje z umetniki teh področij.

Materiali v okolju montessori so oblikovani tako, da izolirajo en koncept, značilnost, na zelo konkreten način. Otroci delajo z materiali, ki imajo vgrajeno kontrolo napake in s tem omogočajo otrokom, da sami odkrivajo svoje napake. »Napake« razumemo kot potreben del učenega procesa, ki otrokom pomaga pri rasti. Materiali montessori so most med znanim in neznanim in otrokom omogočajo, da se počasi razvijajo od konkretnega k vedno bolj abstraktni misli.

Oblika dela

Otroci so razdeljeni v starostno mešane oddelke: od 1 do 3 let in 3 do 6 let. Stremimo k temu, da imamo enakomerno porazdelitev letnikov rojstva v določeni skupini, saj to omogoča najbolj plodno medvrstniško učenje.

Učilnica montessori je običajno velik prostor, z občutkom odprtosti. V njem so nizke odprte omare s policami, mize različnih velikosti, pri katerih lahko udobno sedijo eden do štiri otroci. Razred je razdeljen na področja (jezik, umetnost, zaznavanje...), ki jih pogosto razmejujejo omare. Na vsakem področju so »materiali«, to je montessori izraz za razvojne, učne predmete. Montessorijeva je menila, da je globoka koncentracija bistvenega pomena, tako otroci najboljše oblikujejo svojo osebnost. Do globoke koncentracije pride otrok s pomočjo dela z rokami, torej z materiali. Materiali so razporejeni po policah, otroci jih vedno pospravljajo na svoje mesto, da je tam

pripravljen za drugega otroka. Zelo je cenjena občutljivost za skupnost in spoštovanje za potrebe drugega.

Otroci lahko izberejo delo sami ali v lastno oblikovanih skupinah. Asistent (vzgojitelj) ima predstavitve, ko je otrok za to pripravljen (te so lahko individualne ali v manjših skupinah).

Tako kot celoten kurikulum je tudi uporaba materialov strukturirana. Materiale znotraj enega področja asistent predstavlja v hierarhičnem zaporedju. Med materiali na različnih področjih kurikula pa obstaja kompleksna mreža medsebojnih povezav.

Prehrana, zdravje, varnost

Obroki so preprosti, uravnoteženi ter so pomembni tudi kot izkušnja socialnega življenja. Otroci sodelujejo pri pripravi miz, postrežbi in vsem, kar je potrebno za lep potek obeda. Otroci prejmejo štiri obroke: zajtrk, dopoldansko in popoldansko malico, kosilo. Na razpolago imajo (nesladkane) napitke.

Vsakodnevno si prizadevamo ustvarjati pogoje za zdravo življenje: skrbimo, da je v prostorih dovolj svežega zraka, primerna temperatura, vlaga, osvetlitev, in da imajo otroci možnost vsakodnevnega gibanja zunaj.

Obogatitveni program

Glede na potrebe otrok, razpoložljivih primernih izvjalcev in usmeritev strokovnih delavcev, vodstvo ustanove vsako šolsko leto izbere dodatne dejavnosti, ki jih vrtec ponudi za otroke v starosti 3-6 let.

Vrtec bo ponudil vsaj eno izmed sledečih, ki so vštete v ceno programa vrta:

- tuj jezik ,
- kateheza dobrega pastirja (atrij),
- glasbeno uvajanje za predšolske otroke,
- šport, ples, balet, gibanje.

PRAVICE OTROK IN STARŠEV

Otrokom zagotavljamo upoštevanje pravic, ki so določene v mednarodnih dokumentih, ustavi in zakonih.

Vrtec je dostopen vsem otrokom. Življenje v vrtcu je organizirano tako, da upoštevamo razlike, pravice do izbire in drugačnosti. »Vzgojno delo v vrtcu je usmerjeno k polnemu razvoju otrokove osebnosti, nadarjenosti ter umskih in telesnih sposobnosti; h kreptvi človekovih pravic, k spoštovanju otrokove družine, kulture in vrednot; k pripravi otroka na odgovorno življenje v svobodni družbi, v duhu razumevanja, in miru; h kreptvi spoštovanja do naravnega okolja.« (iz Konvencije o otrokovih pravicah).

Starši imajo možnost na rednih in izrednih pogovorih z vzgojiteljicami dobiti informacije o dogajanju v vrtcu ter o otrokovem razvoju.

SODELOVANJE S STARŠI

- obveščanje o dogodkih v vrtcu s pomočjo e-pošte,
- osebni pogovor z vzgojiteljem,
- opazovanje v oddelku,
- pomoč pri pripravi in vzdrževanju materialov,
- sodelovanje pri glasilu, projektih,
- izvajanje predstavitev v oddelku,
- večer z mamami in večer z očeti,
- obisk vzgojitelja na domu,
- program za otroke in starše,
- sestanki, predavanja, delavnice in izobraževanja za starše,
- druge oblike druženja: prireditve, adventni bazar, skupna bogoslužja, praznovanja, pikniki, čajanke.

»NOBEN ODRASEL NE MORE
NOSITI BREMENA OTROKA ALI
ODRAŠČATI NAMESTO NJEGA.«

MARIA MONTESSORI

S starši se pred sprejemom otroka v vrtec osebno srečamo in pogovorimo. Pred podpisom pogodbe dobijo vpogled v način obračunavanja in plačevanja prispevka za vrtec. Starši in vrtec podpišejo pogodbo, v kateri so določene medsebojne pravice in obveznosti.

MONTESSORI INŠTITUT, ZAVOD,
SOIERIEVA 9. 1000 LJUBLJANA